

Τι κρύβεται πίσω από την Ρωσική εισβολή στην Ουκρανία; Η Ευρωατλαντική περικύκλωσης.

του Νικολάου Λ. Μωραΐτη.* μέλος του ΙΗΑ.

Όλοι οι άνθρωποι της υφελίου έγιναν μάρτυρες μιας τραγωδίας ενός ελεύθερου λαού από την εισβολή του ρωσικού στρατού στην Ουκρανία, που παραβιάζει την εθνική της κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα αυτής της χώρας, το διεθνές δίκαιο και το απαραβίαστο των συνόρων. Ο Πούτιν έδειξε τα χειρότερα ένστικτά του, την σκοτεινή του πλευρά, που αποφάσισε να λύσει το Ουκρανικό πριν αποσυρθεί από το αξίωμά του, ακολουθώντας πιστά τη ρήση του Ρώσου φιλοσόφου Ivan Iljin, ο οποίος είχε πει, «Η προσευχή μου είναι σαν ξίφος. Και το ξίφος μου είναι σαν προσευχή».

Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία ήταν αναμενόμενη και καθαρή. Πριν από 26 χρόνια είχαμε εξηγήσει για αυτό το φαινόμενο. Είχαμε γράψει τότε στην Διεθνή Επιθεώρηση, τεύχος 25 Μάιος-Ιούνιος 1995, Με θέμα: «Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ασφαλείας και οι εξελίξεις στην Ευρασία τον 21ον αιώνα», ότι: «Η άνοδος της Ουκρανίας στον πολιτικό χάρτη της Ευρώπης είναι ίσως μια από τις πιο σημαντικές γεωπολιτικές αλλαγές στην Ευρώπη αυτό τον αιώνα. Μεταβάλλει τον χάρτη της Ευρώπης τόσο σημαντικά, όσο είχε μετατραπεί την εποχή της Γάλλο-

Γερμανική συμφιλίωσης. Εάν η Ουκρανία αναπτυχθεί, τότε η Ρωσία θα πάψει να είναι ένα αυτοκρατορικό κράτος».

Πράγματι, τα κίνητρα, οι αιτίες και οι προειδοποιήσεις έδειχναν ότι αυτή η τραγωδία θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί. Ας δούμε τι είπε ο Πούτιν το 2008, «Βλέπουμε την εμφάνιση ενός ισχυρού στρατιωτικού μπλοκ στα σύνορά μας ως άμεση απειλή για την ασφάλεια της χώρας μας. Ο ισχυρισμός ότι αυτή η διαδικασία δεν στρέφεται κατά της Ρωσίας δεν θα αρκεί. Η εθνική ασφάλεια δεν βασίζεται σε υποσχέσεις». Και έκτοτε ο υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας επαναλάμβανε το ίδιο θέμα.

Το βασικό κίνητρο της εξέλιξης στην Ουκρανική κρίση άρχισε στις αρχές του 1990 όταν οι δυνάμεις του ευρωατλαντικού άξονα (ΗΠΑ, NATO και ΕΕ) αποφάσισαν να δημιουργήσουν μια νέα Ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφάλειας μετά τον Ψυχρό Πόλεμο. Δηλαδή, να επεκταθεί το NATO προς την Ανατολική Ευρώπη, και τις Βαλτικές χώρες. Αυτό για την Ρωσία θεωρήθηκε μια στρατηγική πρόκληση για την ασφάλειά της, αισθανόμενοι τον κίνδυνο της περικύκλωσης.

Έτσι, το 1999 εντάχτηκαν στο NATO η Τσεχία, η Ουγγαρία και της Πολωνία. «Ακολούθησε το 2004 η ένταξη της Βουλγαρίας, της Εσθονίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας και της Σλοβενίας και το 2009 η ένταξη της Αλβανίας και της Κροατίας».

Όλες οι χώρες που πληρούν τα κριτήρια μπορούσαν να ενταχθούν στη συμμαχία, αλλά ποτέ, και καμία προοπτική για την Ρωσία. Πολλά από αυτά τα κράτη εντάχθηκαν στο NATO για να ξεφύγουν από την επιρροή της Ρωσίας.

Αντίστοιχα, για τους Ρώσους η επέκταση του NATO ορίστηκε ως απειλή για την εθνική ασφάλειά τους. Και σήμερα, η ρωσική πολιτική ελίτ συνεχίζει να θεωρεί την επέκταση του NATO ως οξεία απειλή για την Ρωσία.

Ομοίως, η ενσωμάτωση των ανατολικών χωρών στο NATO, ιδιαιτέρως η υπογραφή συμφωνίας να συνδεθεί η Ουκρανία με την Ευρωπαϊκή

Ένωση, έφερε μια γεωπολιτική πάλη μεταξύ Ρωσίας και Δύσης με επίκεντρο την Ουκρανία.

Είχαμε υποστηρίξει στο παρελθόν ότι η επέκταση του NATO στην Γεωργία και στην Ουκρανία θα ήταν επικίνδυνη διότι αυτό δεν θα το δεχόταν ποτέ η Μόσχα. Το 2008 απεδείχθη ο κίνδυνος. Μετά από συζητήσεις αξιωματούχων του NATO για την προετοιμασία της Ουκρανίας και της Γεωργίας ότι θα λάβουν σχέδια ένταξης, η Μόσχα μπήκε σε πόλεμο με τη Γεωργία. Και φτάσαμε σήμερα στη Ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Τα τελευταία δύο χρόνια, ο Πούτιν καλούσε την Αμερική και την δυτικές χώρες να συμμετάσχουν σε διάλογο προς τον επαναπροσδιορισμό της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Δηλαδή, ζητούσε να αναθεωρήσουν τις σχέσεις της Ρωσίας με τους γείτονές της αναγνωρίζοντας τις ρωσικές ανησυχίες για την ασφάλειά της. Η Ρωσία δεν έλαβε ανταπόκριση από την Δύση, και ο Πούτιν έκανε δύο προτάσεις. Οι απαιτήσεις ήταν οι εξής. «Πρώτον, να υποσχεθεί το NATO ότι δεν θα επιτρέψει ποτέ στην Ουκρανία να ενταχθεί στον NATO. Δεύτερον, να αποσυρθούν τα στρατεύματα από τις χώρες του NATO που βρίσκονται κοντά στη Ρωσία».

Όταν άρχισε να φαίνεται ότι ο Πούτιν κινητοποιεί στρατεύματα, τότε ξεκίνησαν διπλωματικές συζητήσεις, με σκοπό βέβαια ότι τα αιτήματα του Πούτιν δεν θα γινόντουσαν αποδεχτά. Κατόπιν, ο Πούτιν συνειδητοποίησε ότι η διπλωματική οδό δεν οδηγούσε πουθενά για τα αιτήματά του.

Προειδοποιούσαν ορισμένοι επιστήμονες στο παρελθόν ότι η επέκταση του NATO στη Γεωργία και Ουκρανία δεν θα ήταν ποτέ αποδεκτή από την Ρωσία. Αυτός ο κίνδυνος επαληθεύτηκε το 2008 με την εισβολή στην Γεωργία και σήμερα στην Ουκρανία.

Ο στόχος του Πούτιν είναι, πρώτον, να καταστήσει αδύνατη την ένταξη της Ουκρανίας στο NATO, θα προσπαθήσει να εγκαταστήσει ένα καθεστώς μαριονέτας, που με αυτό το καθεστώς υποτελείας δεν θα μπορέσει να κυβερνήσει, δεύτερον όταν μιλάει για «αποστρατιωτικοποίηση», εννοεί να καταστρέψει τις στρατιωτικές δυνατότητες της Ουκρανίας, και όταν μιλάει για «αποναζοποίηση της Ουκρανίας» υποδηλώνει ότι θα κυνηγήσει άμαχο πληθυσμό με τους χειρότερους όρους. Από όλα τα

παραπάνω γίνεται φανερό ότι, αυτή η κατάσταση της εισβολής, αυτή η τραγωδία, αυτή η κατάπνιξη της κυριαρχίας της Ουκρανίας, αυτά τα εγκλήματα πολέμου, θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί. Γι' αυτό πιστεύω ότι η μόνη σταθερή ισορροπία είναι να επανεξεταστεί η μη ένταξη της Ουκρανία στο ΝΑΤΟ, να μην εκχωρηθεί η χώρα σε μια ρωσική σφαίρα, να μείνει μια χώρα ανεξάρτητη. Και να διερευνηθούν εναλλακτικές δημοκρατικές θεσμικές ρυθμίσεις για την ευρωπαϊκή ασφάλεια στον 21ο αιώνα.

(*) Ο Νικολάος Λ. Μωραΐτης, Ph.D. Διεθνείς Σχέσεις-Συγκριτική πολιτική-Εξωτερική Πολιτική των ΗΠΑ.

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΙΗΑ εκφράζουν αποκλειστικά τους συγγραφείς – μέλη του ΙΗΑ. Η ιστοσελίδα του ΙΗΑ δεν λογοκρίνει, ούτε επεμβαίνει σε άρθρα – κείμενα των μελών του ΙΗΑ.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>